

Getallen en begrippen rondom AMV, Spreidingswet en ISK-school

B&W én Raadsleden zijn verantwoordelijk (ook bij gebrek aan kennis)

Goochelen met getallen en begrippen ter verdoezeling van voorspelbare onrust en ontwrichting, met AMV's als de grote slachtoffers

Gedurende de afgelopen 6 maanden (sinds 1 oktober 2024) hebben we meermaals contact gehad met Gemeente Bronckhorst en vragen gesteld over de plannen van de Gemeente over de opvang van AMV's. Antwoorden hebben we nooit mogen ontvangen. Wél bleek herhaaldelijk dat bij B&W en bij de Raadsleden onduidelijkheid bestaat én inhoudelijke kennis ontbreekt over de begrippen vluchtelingen, AMV's, Spreidingswet (taakstelling per Gemeente) en ISK-School én over de begrippen kleinschalig versus grootschalig. Omdat deze begrippen essentieel zijn voor het beleid van B&W Bronckhorst, hebben wij dit alles op een rijtje gezet. De haalbaarheid en de zinvolheid van het AMV-beleid van Gemeente Bronckhorst hangt hier direct mee samen.

Vergelijkbaar met alle andere vluchtelingen, moeten in Bronckhorst ook AMV's op een passende manier worden opgevangen, niet extreem grootschalig in "getto's en kazernes", zoals nu wordt gepland met **80 (à 88) man ^{1,2} op een hoopje, zonder fatsoenlijke persoonlijke aandacht, geborgenheid en trauma-begeleiding, rekening houdend met hun puberbrein**: zie ook <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/gevlucht-en-verwaarloosd>. ³ Denk hierbij aan uw (klein) kinderen in de leeftijd van 15 tot 18 jaar: wat wenst u hen toe?

1. Wie zijn de "Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen" (AMV's)?

AMV's vormen een zeer speciale groep vluchtelingen, die veel aandacht en begeleiding behoeven:

- ✓ AMV's zijn vluchtelingen, maar slechts 8 à 10% van alle vluchtelingen zijn AMV.
- ✓ AMV's zijn kinderen/pubers tussen de 12 en 18 jaar zonder ouders, op zichzelf aangewezen
- ✓ **De meeste AMV's zijn 15-18 jaar en betreffen:**
 - Het overgrote deel (> 95%) zijn jongens; Slechts een zeer klein deel (<< 5%) zijn meisjes.
 - Hun herkomst varieert per jaar, afhankelijk van onrust in Afrika en Midden-Oosten:
 - Groot deel uit Syrië, Somalië, Eritrea, Afghanistan, Jemen, Irak, etc.
 - Opvallend is het toenemend aantal "veiligelanders" (inmiddels ±40%), uit Marokko, Tunesië, Libië, Turkije, etc., vaak met psychische problemen en/of verslaafd en daardoor niet meer passend in de traditionele islamitische maatschappij van herkomst en/of niet meer welkom in de eigen familie. Zij "vluchten" noodgedwongen naar een "beter" land.
 - Het overgrote merendeel van AMV's betreft moslims met Arabisch als voertaal, vaak onbekend met het Romeins geschrift en veelal onbekend met Westerse normen en waarden (gevolg: respectloos naar vrouwen, joden, LHBTI+, etc.).
 - De meeste AMV's zijn ernstig getraumatiseerd door (oorlogs)omstandigheden in het land van herkomst én door de lange, eenzame en gevaarlijke reis naar Nederland.

- AMV's hebben vaker gedragsproblemen, zijn vaker verslaafd, zijn kwetsbaar én gevoelig voor misleiding (drugshandel, criminaliteit, en zelfs seksueel geweld).
- AMV's verblijven zonder ouders en gezinsstructuur in Nederland: veel stress en gebrek aan geborgenheid en persoonlijke aandacht, wat trauma's verder verdiept.
- Bijsturen en begeleiden van AMV's uit islamitische landen is extra moeilijk, omdat in hun cultuur de "autoriteit" ligt bij de mannelijke familieleden, niet bij de "buitenwereld".
- AMV's zijn pubers: hun brein heeft minder mogelijkheden om trauma's te verwerken én hun puber-brein kan gedrag nog onvoldoende besturen en remmen.

CONCLUSIE: AMV's hebben aanzienlijk meer persoonlijke aandacht & zorg nodig, in kleinschalige opvang (10 à 14 AMV's), anders dan volwassen asielzoekers, omdat:

- In grote groepen (≥ 15 AMV's), ervaren AMV's geen persoonlijke aandacht, geen geborgenheid en geen veiligheid. Ze worden letterlijk anoniem.
- Dit verdiept hun trauma's met gevoelens van verwaarlozing, wat leidt tot ongewenste groepsvorming, verkeerd leiderschap, overlast en incidenten.
- Dit is slecht voor de AMV's én de burgers, want overlast leidt tot een onomkeerbare vicieuze cirkel: burgers voelen zich niet meer veilig, AMV's worden met de nek aangekeken en voelen zich niet meer welkom: verdere traumatisering, incidenten en polarisatie zijn het resultaat.

De inschatting is dat een AMV minimaal tienmaal meer aandacht en tijd vergt dan een gemiddelde asielzoeker, indien het NIDOS in staat is om een ervaren voogd in te zetten. In principe, krijgt iedere AMV van het NIDOS een voogd toegewezen.

Onder normale omstandigheden begeleidt één voogd 10 à 14 AMV's, afhankelijk van de kennis en ervaring van de voogd en afhankelijk van de complexiteit van de situatie. Dit zou enigszins te vergelijken zijn met een "gezinssituatie", maar dan wel met 10 à 14 (merendeels mannelijke) pubers. Ga er maar aan staan!

Echter, in de huidige praktijk blijken NIDOS-voogden te worden overbelast met de begeleiding van 25 à 35 AMV's: <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/gevlucht-en-verwaarloosd>.³ Dit leidt logischerwijs tot dramatische situaties met ernstige verwaarlozing van de toch al getraumatiseerde AMV's, die nog verder getraumatiseerd raken en zonder ouders compleet de weg kwijtraken.

Het NIDOS heeft slechts 500 personen in dienst voor zeer grote aantallen jeugdigen vluchtelingen, zodat de huidige calamiteiten-situatie³ niet zal verbeteren en grote consequenties zal hebben voor goede opvang van grote groepen AMV's, ook in de komende jaren.

2. Kleinschalige versus grootschalige opvang

- AMV's jonger dan 15 jaar moeten formeel worden opgevangen in pleeggezinnen onder toezicht van het NIDOS.³ Echter, wanneer daar geen plek is, gaan AMV's van <15 jaar via het NIDOS alsnog naar een kleinschalige opvanglocatie.
- AMV's horen te worden opgevangen in kleinschalige gemeenschappen van 10 à 14 AMV's, waarbij een vorm van gezinsstructuur zo goed mogelijk wordt benaderd, met continue zorg en aanwezigheid van ervaren medewerkers; geen zorg op afstand!

- Persoonlijke aandacht met invoelingsvermogen en geborgenheid, zijn essentieel om getraumatiseerde alleenstaande jongeren weer op weg te helpen.
- Hoe groter de opvanglocatie (15 vs. 40 vs. 70 of meer), des te meer geweld (vooral onderling; zie de Betteld; najaar 2024), gevoel van onveiligheid en mentale problemen.^{4, 5}
- Denk hierbij aan uw (klein) kinderen in de leeftijd van 15 tot 18 jaar: wat wenst u hen toe?

AMV's behoeven **kleinschalige opvang (10 à 14 AMV's)**, zoals in Vila Zilverlinde te Vorden, **géén nieuwbouw kazernes van 80 (à 88) man**.^{1,2} Dergelijke **omvangrijke AMV-kazernes** worden onherroepelijk haarden met veel incidenten van fysiek en psychisch geweld tussen AMV's onderling en psychisch geweld en verwaarlozing vanuit de AMV-begeleiding. Dergelijke AMV-kazernes vormen krachtige magneten voor drugshandel, criminaliteit en zelfs seksueel geweld met uitbuiting en incidenteel prostitutie (meisjes én jongens). Meerdere rapporten op basis van wetenschappelijk onderzoek over vele achtereenvolgende jaren laten dit in detail zien.^{4, 5}

Wenst de Gemeente Brockhorst dergelijke centra voor AMV-mishandeling én criminaliteit daadwerkelijk te gaan inrichten?

3. AMV's worden door Gemeente Bronckhorst onterecht gelijkgesteld aan of vergeleken met "vluchtelingen" en/of Oekraïners

Gemeente Bronckhorst vergelijkt AMV's stelselmatig met "vluchtelingen" en tevens met Oekraïners. Dergelijke vergelijkingen met Oekraïners of andere Europese vluchtelingen zijn **pertinent onjuist** en geven een bewust foutief-gemanipuleerd beeld van de werkelijke achtergrond van AMV's. Vrijwel alle minderjarige Oekraïners of andere Europese vluchtelingen zijn in gezinsverband naar Nederland gekomen en hebben bovendien nauwelijks of geen leerachterstand, zijn veelal taalvaardig én hebben merendeels "Westerse" normen en waarden, veelal gerelateerd aan hun Orthodox Christelijke cultuur, zodat integratie aanzienlijk beter verloopt.

OPMERKING: Zelfs direct aansluitend aan de Inspreeksessie op 20 maart 2025, stelde Wethouder Peppelman opnieuw dat de Gemeente Bronckhorst in samenspraak met de Achterhoekse Gemeenten haar taakstelling van 221 vluchtelingen had "ingevuld" met 221 AMV's, hetgeen in de praktijk 240 AMV's blijken te zijn. Volgens het "Regionaal plan huisvesting vluchtelingen Achterhoek" gaat het mogelijk zelfs om **310 AMV's (240 + 70 noodopvang)**. Dit illustreert het onbegrip over "vluchtelingen, AMV's en goochelen met getallen". Wat wil Wethouder Peppelman bereiken met het herhaaldelijk en bewust verwarren en verwisselen van begrippen en getallen? Daarmee wordt de verbijstering slechts groter en neemt het vertrouwen in deskundigheid en oprechtheid toenemend af.

4. Spreidingswet en asielopvang in de Achterhoek

De Spreidingswet van 31 januari 2024 is zeer duidelijk over de taakstelling van iedere Gemeente. Dat betreft geen willekeurige getallen of verdelingen naar omvang van gemeentes, maar zorgvuldig vastgestelde afwegingen naar **DRAAGKRACHT per Gemeente**, gebaseerd op socio-economische gegevens van geheel Nederland, namelijk de **SES-WOA-score** (SES-WOA = Sociaaleconomische status op basis van welvaart, opleidingsniveau en (recent) arbeidsverleden van huishoudens).

In tegenstelling tot de taakstelling gaat Gemeente Bronckhorst i.p.v. 19 maar liefst 240 AMV's opvangen.

Tabel 1. Aantal opvangplaatsen voor Asielzoekers (inclusief AMV's) in de Achterhoek

Gemeenten in Regio Achterhoek	Aantal inwoners (per 1 jan 2024)	Aantal opvangplaatsen Asielzoekers		<u>Waarvan geschikt voor AMV's</u>	
		Spreidingswet taakstelling	Besloten (Na 1 juli 2025)*	Spreidingswet taakstelling	Besloten (Na 1 juli 2025)*
Aalten	27.308	157	200	13	géén
Berkelland	43.933	255	164/244	22	44 → 80
Bronckhorst	36.119	221	240/310	19	240/310
Doetinchem	59.613	307	250	26	50
Montferland	36.879	201	280	17	géén
Oost Gelre	29.971	182	200	15	géén
Oude IJsselstreek	39.396	211	500	18	géén
Winterswijk	29.235	157	400	13	géén
Regio Achterhoek	385.489	1.691	2.240*/2.384	143	370/440*

* Getallen, afkomstig uit Regionaal plan huisvesting vluchtelingen Achterhoek (24 oktober 2024) ⁴

Antwoord op de veelvuldig gestelde vragen over de onderbouwing van het getal van 240 AMV's (of zelfs 340, inclusief 70 noodopvang)⁶ werd door Gemeente Bronckhorst nooit gegeven. Het aantal van 240 is factor 12½ hoger dan de taakstelling van de overheid. Dit duidt op een onwaarschijnlijk grote overschatting van de eigen mogelijkheden, gezien de persoonlijke aandacht, geborgenheid en veiligheid, die AMV's nodig hebben in een kleinschalig omgeving van 10 à 14 AMV's per opvanglocatie.

Uitgaande van de inschatting dat een AMV-vluchteling minimaal tienmaal meer aandacht en tijd vergt voor begeleiding en opvang dan de gemiddelde vluchteling, komt het aantal van 240 AMV's overeen met het opvangen van 2.400 vluchtelingen. Het getal 240 is bovendien 1.8 x hoger dan de taakstelling voor de **gehele** Achterhoek (Tabel 1).

Het lijkt erop dat Gemeente Bronckhorst zich "specialiseert in AMV-opvang", maar dan wel zonder kennis en ervaring, zonder de gespecialiseerd teams, die hiervoor essentieel zijn en vooral: **ZONDER** de beschikbare inzichten in de zeer specifieke AMV-problematiek: **Waaanzin!**

VRAGEN:

1. Waarom vangt Bronckhorst 12½ meer AMV's op dan de taakstelling (zie **Tabel 1**)?
2. Waarom vangen slechts drie van de 8 Achterhoekse Gemeenten AMV's op (zie **Tabel 1**)?
3. Waarom vangt Bronckhorst 72% van alle AMV's van de gehele Achterhoek op (zie **Tabel 1**)?
4. Wat is de formele **DRAAGKRACHT-berekening** van Gemeente Bronckhorst bij de vervanging van 221 vluchtelingen door 240 AMV's?
5. Welke wethouder en/of ambtenaar heeft deze draagkracht-berekening gemaakt?
6. Welke wetenschappelijke criteria werden in die draagkracht-berekening gebruikt?
7. Waren deze personen op de hoogte van alle beschikbare AMV-rapporten?
8. Waarom werd in de begroting van Bronckhorst geen rekening gehouden met een forse verhoging van het budget voor extra zorg en sociale veiligheid?
9. Of gaat het gewoon om een ondoordachte inschattingsfout?

5. Internationale Schakelklas (ISK)-school

ISK-scholen zijn bestemd voor nieuwkomers in Nederland, die de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen. De samenstelling van ISK-scholen varieert in grote mate per regio en per tijd.

- Het leerlingenbestand bestaat uit zeer verschillende typen nieuwkomers:
 - EU-migranten
 - Speciale Europese vluchtelingen, zoals Oekraïners
 - Expats (kinderen/adolescenten van diverse buitenlandse werknemers)
 - Gezinshereniging
 - Nederlandse leerlingen (die elders werden geboren)
 - Statushouders
 - Uitgeprocedeerde leerlingen
 - Asielzoekers
 - én ten dele ook uit AMV's.
- ISK-onderwijs behoeft speciaal-opgeleide docenten, met veel sociale én onderwijs vaardigheden, vergelijkbaar met het "speciaal onderwijs". Slechts ongeveer 10% van een standaard docentencorps is hiervoor geschikt. Naarmate er meer AMV's zijn opgenomen in ISK-scholen neemt de moeilijkheidsgraad voor de docenten proportioneel toe.
- Het aantal AMV's per ISK-school is gemiddeld 10 à 15 %.
- Enkele ISK-schoolgemeenschappen hebben grotere aantallen AMV's (b.v. 230 AMV's in Amsterdam, maar die zijn verspreid én gemengd met andere typen ISK-leerlingen op meerdere locaties).
- Ook in Zutphen bestaat de ISK-school slechts voor een minderheid uit AMV's. Desalniettemin laat het Schoolplan van ISK Zutphen (herzien op 12 juli 2023)⁷ over een periode van 4 à 5 jaar een personeelsverloop van ongeveer 83% per jaar zien, hetgeen dit ISK bestempeld als een ongewenst hoog percentage.⁷ Dit illustreert de complexiteit en zwaarte van ISK-onderwijs.
- De LOWAN-VO contactpersoon, Henriëtte Boerboom, is duidelijk over wat goed is voor ISK-scholen: grote AMV-scholen zijn ongewenst. Goede zorg voor AMV's vraagt om kleinschalige opvang in kleine ISK-klassen: 12 à 15 leerlingen per ISK-klas en maximaal twee klassen per school. Het COA suggereert anders, maar is zelf niet in staat om de telkens terugkerende ontstane ernstige problemen en calamiteiten op te lossen.

CONCLUSIE: Een ISK-school met 240 AMV's (100% van de ISK-leerlingen) is een regelrechte ramp, zowel voor de AMV's, voor het docentencorps, als voor de woonwijk rondom de school.

VRAGEN:

1. Wat zijn de argumenten dat Gemeente Bronckhorst in staat zou zijn om 240 AMV's op één ISK-school op te vangen zonder calamiteiten en zonder sociale onrust en onveiligheid?
2. Waarom denkt Gemeente Bronckhorst meer kennis en ervaring te hebben dan het NIDOS, LOWAN en ISK-Zutphen?

Dringend Advies voor B&W en de Raadsleden van Bronckhorst:

Pas uw plannen aan en maak een realistisch-haalbaar plan, dat goed is voor de AMV's, voor de bewoners van Bronckhorst én voor het Gemeentebestuur.

Jacques J.M. van Dongen,
Namens: "Zorg voor AMV's"

Referenties

1. Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een alleenstaande minderjarige vreemdelingen opvanglocatie gelegen aan de Oude Zutphenseweg te Vorden, gemeente Bronckhorst (3 juli 2024): **88 capaciteitsplaatsen**.
2. Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een alleenstaande minderjarige vreemdelingen opvanglocatie gelegen aan de Elderinkweg 2 te Hengelo (Gld.), gemeente Bronckhorst (3 juli 2024): **88 capaciteitsplaatsen**.
3. Het **NIDOS** bestaat al 40 jaar en is de enige landelijke voogdij- en opvangorganisatie voor AMV's. **Recent hebben tientallen NIDOS-medewerkers de noodklok geluid vanwege ernstige overbelasting**; zie ook <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/gevlucht-en-verwaarloosd>.
4. R. Staring & A. Bouabid, Sectorstudie "**Geweld in de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen**" <https://www.eur.nl/nieuws/sectorstudie-geweld-de-opvang-van-alleenstaande-minderjarige-vreemdelingen-afgerond> Erasmus Universiteit Rotterdam.
5. **Commissie M. de Winter**. Onvoldoende beschermd: Geweld in de Nederlandse jeugdzorg van 1945 tot heden. Eindrapport (juni 2019); <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/06/12/eindrapport-commissie-onderzoek--de-winter-kinderen-werden-vanaf-1945-in-de-jeugdzorg-onvoldoende-beschermd-tegen-geweld>.
6. Regionaal plan huisvesting vluchtelingen Achterhoek (24 oktober 2024)
7. ISK HERZIEN Schoolplan 2023-2027 (versie 12 juli 2023)